

Lähteet: Kommunal författningssamling för Helsingfors, Supplement 1902–1907 s. 69, ja Helsingin kaupungin kunnallinen asetuskokoelma 1914 s. 413.

Ordningsregler för automobiltrafik i Helsingfors stad.

Fastställda af Guvernören i Nylands län, i samråd med Magistraten, den 22 juli 1907.

§ 1.

Med automobil i dessa ordningsregler förstås hvarje för frambefordran af personer eller gods afsedt fordon, som framdrifves med kraftmaskin (motor) och ej är afsedt att löpa på skenor.

Dessa ordningsregler äga dock ej tillämpning å motor-velociped, hvarom är särskildt stadgadt.

§ 2.

Automobil bör vara försedd med tvänne effektiva och af hvarandra oberoende bromsningsanordningar.

Hjulen å automobiler, vare sig de äro afsedda för gods- eller personbefordran, böra vara försedda med gummiringar af erforderliga dimensioner.

Automobilmotorn får icke utsläppa rök, ånga eller illaluktande gas i sådan mängd eller på sådant sätt, att olägenhet däraf uppkommer.

§ 3.

Automobil bör vara godkänd af sakkunnig besiktningsman, som utses af Magistraten, och i sådant afseende vara försedd med:

1) ordningsnummer, anbringad å väl synligt ställe af automobilens baksida med 15 cm. höga siffror, hvilka å automobiler för yrkesmässig trafik målas i hvit färg på mörk botten och å öfriga automobiler i röd färg på hvit botten;

2) lämplig mekanisk anordning för åstadkommande af ljudsignaler (signalhorn); samt

3) för användning vid mörker med:

a) två lyktor å framsidan, anbringade en på hvardera sidan, med hvitt sken, klart belysande vägen minst 10 meter framför automobilen;

b) en lykta å baksidan med hvitt sken, klart belysande ordningsnummern.

Polismyndigheten äger öfvervaka, att bestämmingarna i denna paragraf noggrannt iakttagas.

§ 4.

Automobilförare, hvarmed förstås enhvar, som äfven tillfälligtvis för automobil, bör vara därtill af polismyndigheten godkänd, och må såsom förare godkännas endast den, som uppnått 18 års ålder, är känd för nykterhet, ordentlighet och pålitlighet, samt med bevis, utfärdadt af sakkunnig person, styrkt sig vara fullt förtrogen med automobilens konstruktion, skötsel och manövrering.

§ 5.

Ordningsnummern å automobil bestämmes af polisinrättningen, hvilken däröfver utfärdar bevis, upptagande ägarens namn, yrke och adress.

Utgifven nummer får endast efter å polisinrättningen skedd anmälan till annan person öfverlätas.

§ 6.

Å polisinrättningen skall föras register ej mindre å anmälda automobiler, upptagande nummern å hvarje automobil, ägarens namn, yrke och adress samt tiden, då maskinen under-

gått besiktning, än äfven å de såsom förare godkända personer med angifvande af deras namn och adress.

§ 7.

Besiktning af automobil bör ske minst hvar tredje år, och är polismyndigheten berättigad att, då anledning därtill förekommer, verkställa undersökning af automobil samt, därest vid besiktningen framgår att automobilen icke vidare uppfyller ofvan stadgade villkor, förbjuda dess fortsatta användande.

§ 8.

Vid framdrifvandet af automobil bör nödig hänsyn tagas till andra färdande äfvensom fotgängare.

Automobil får ej framdrifvas med större hastighet än under dagsljus 15 kilometer å gata samt 20 kilometer å chausséer äfvensom vid mörker eller dimma 10 kilometer i timmen.

Å de trafikleder, hvarest det enligt gällande föreskrifter är förbjudet att köra fortare än i skridt, får automobil ej framdrifvas med större hastighet än 8 kilometer i timmen.

Automobil, som användes för godstrafik, får icke framdrifvas hastigare än 8 kilometer i timmen, och böra gällande bestämmingar angående arbetsåkdöm i tillämpliga delar i afseende å sådana automobiler lända till efterrättelse.

Vid passerandet af broar och gatu- eller vägkorsningar samt vid färd å sådana ställen, där lifligare trafik råder, eller där körbanan icke kan öfverskådas minst 15 meter framåt, böra ljudliga varningssignaler gifvas och automobilen framföras så sakta, att den genast kan stannas.

Signalering fritager icke förare från skyldigheten att iakttaga nödig försiktighet gentemot andra körande äfvensom fotgängare.

§ 9.

Utan särskildt tillstånd af polisinrättningen får vid automobil icke tillkopplas annat fordon.

§ 10.

Automobil må ej lämnas utan tillsyn å gata eller väg, såvida icke igångsättningsmekanismen är sålunda afkopplad från maskineriet, att obehöriga icke kunna sätta automobilen i rörelse.

§ 11.

Den, som önskar yrkesmässigt utöfva automobiltrafik, bör skriftligen, med biläggande af fräjdebevis, utverka sig tillstånd därtill af Magistraten, som efter pröfning meddelar beslut i ärendet; och bör den, hvilken sådant tillstånd erhållit, å polis-inrättningen förete utdrag därom ur Magistratens protokoll, innan utöfningen af rörelsen får vidtaga.

§ 12.

Tillstånd till bedrivande af yrkesmässig automobiltrafik äfvensom meddeladt godkännande af förare och automobil kan återkallas, då anledning därtill förekommer.

§ 13.

Hvad i gällande ordningsregler för hyrkuskar och formän i Helsingfors stad är stadgadt, gälle äfven i tillämpliga delar yrkesmässig automobiltrafik.

§ 14.

Ägare och förare af automobil skola ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter, som polismyndigheten i gatutrafikens intresse anser nödigt utfärda.

§ 15.

För öfverträdelse af dessa ordningsregler straffas den skyldige, där ej å förbrytelsen i allmän lag eller gällande författningar särskildt straff finnes utsatt, med böter högst tvåhundra mark.

Järjestyssäännöt automobiililiikenteelle Helsingin kaupungissa.

Uudenmaan läänin lääninhallituksen yksissä neuvoihin maistraatin kanssa vahvistamat elokuun 26 päivänä 1911.

1 §.

Automobiilillä ymmärretään näissä järjestyssäännöissä jokaista henkilöjen taikka tavarain kuljetusta varten aiottua ajoneuvoa, jota kuljettaa voimakone (moottori) ja joka ei ole tarkoitettu kiskoilla kulkeväksi.

Näitä järjestyssääntöjä ei kuitenkaan sovelleta moottoripolkupyöriin, joista on erittäin säädetty.

2 §.

1 mom. Automobiilissä pitää olla:

a) ohjauslaite, jonka avulla automobiili nopeasti ja varmasti voi väistää ja helposti kääntyä;

b) kaksi helposti käsiin saatavaa, toisistaan riippumatta toimivaa jarrua, joista ainakin toinen tehoo välittömästi käyttöpyöriin taikka niihin kiinteästi yhdistettyyn pyörään; ja pitää näiden jarrujen kumpaisenkin erikseen joko voida pidättää saman akselin molemmat pyörät, niin että ne eivät voi pyöriä, taikka muutoin olla niin laitetut, että ne voivat samallaisella teholla pysähdyttää automobiilin, minkä ohessa toisen näistä jarrujärjestelmistä taikka erityisen laitteen pitää kyetä estämään automobiiliä kulkemasta taaksepäin vastoin kuljettajan tahtoa;

c) laite, jolla moottorin paikalla voi pysähdyttää taikka käyttöpyöräin yhteydestä erottaa;

d) laite, joka estää automobiiliä lähtemästä itsestään käyntiin;

e) automobiilissä, jonka oma paino on 250 kilogrammaa suurempi, peräytyslaite;

f) sovelias koneellinen merkinantolaitte (hälytystorvi); sekä

g) käytettäväksi sinä aikana, jolloin katuvalaistus on käytännössä:

kaksi automobiilin etupuolelle kumpaisellekin sivulle sijoitettua, valkealla valolla varustettua lyhtyä, jotka kirkkaasti valaisevat tien ainakin 10 metrin pituudelta automobiilin edessä; ja

yksi automobiilin taakse sijoitettu, valkealla valolla varustettu lyhty, joka selvästi valaisee järjestysnumeron.

2 mom. Kaikki kädensijat ja muut automobiilin käyntiinpanoa, ohjausta ja jarrutusta varten olevat laitteet pitää olla niin sijoitetut, ettei niiden suhteen erehdystä voi tapahtua ja että automobiilinkuljettaja helposti voi ulottua niihin siirtymättä paikaltaan taikka kääntämättä huomiotaan pois tiestä.

Automobiilissä ei saa olla mitään, joka kuljettajan paikalta estää näkemästä ajotielle.

3 mom. Moottori sekä neste- taikka kaasumaista polttoainetta sisältävät säiliöt ja putket pitää olla sen laatuiset, etteivät ne voi aikaansaada tulta taikka tapaturmaa räjähtämällä.

Moottori ei saa laskea savua, höyryä eikä pahahajuista kaasua siinä määrin taikka sillä tavoin, että siitä syntyy hankaluutta. Putket ja säiliöt pitää mahdollisimman hyvin olla suojellut ulkonaiselta vahingonteolta.

4 mom. Pyöränrenkaat pitää olla pehmeästä ja juostavasta aineesta sekä talvisaikoina varustettuina jäänauiloilla taikka muilla sentapaisilla laitteilla.

Pyöränrenkaat pitää olla vähintään 8 senttimetriä leveät, joka leveys, pyörään kohdistuvan arvioidun kuormituksen noustessa yli 400 kilogramman, lisääntyy yhdellä senttimetrillä jokaiselta pyörän kuormituksen täydeltä taikka alotetulta sadalta kilogrammalta, kuitenkin niin ettei 25 senttimetriä suurempaa leveyttä missään tapauksessa vaadita.

Pyöränrenkaan leveydellä ymmärretään renkaan suurinta leveyttä pyörän ollessa koholla maasta.

Mitä pyöränrenkaan vähimmästä leveydestä on säädetty ei koske automobiiliä, jonka arvioitu pyöränkuormitus ei nouse 400 kilogrammaa enemmäksi.

3 §.

Automobiiliä ei saa ottaa käytäntöön, ellei se ole varustettu järjestysnumerolla sillä tavoin kuin alempana säädetään. Uutta automobiiliä saa kuitenkin koetteeksi ajaa, jos se on varustettu katsastusmiehen koevaununumerolla. Järjestysnumeroa ei saa muuttaa automobiilistä toiseen.

4 §.

Ennenkuin järjestysnumero automobiilille annetaan, on automobiili maistraatin määräämän katsastusmiehen katsastettava.

Katsastuksessa on tutkittava, onko automobiili laadultaan 2 §:ssä annettujen määräysten mukainen sekä muutenkin kaupungin yleistä liikennettä silmällä pitäen sopiva, ja pitää katsastusmiehen siitä antaa todistus.

Tuollaisella todistuksella varustetulle automobiilille antaa poliisilaitos 3 §:ssä mainitun järjestysnumeron, joka ammattimaiseen liikenteeseen käytettävässä automobiilissa on maalattava mustalla värillä valkealle pohjalle ja yksityiseen tarpeeseen käytettävässä automobiilissa punaisella värillä valkealle pohjalle sekä jota kaksi kappaletta on kiinnitettävä automobiiliin, toinen sen etu- ja toinen takapuolelle.

Numerojen korkeuden pitää olla 15 sm.

5 §.

Automobiilin kuljetuksessa pitää panna tarpeellista huomiota muihin kulkijoihin sekä jalkamiehiin, jotapaitsi soveltuvilta kohdin on noudatettava mitä poliisijärjestyksessä on ajoneuvoilla liikkumisesta säädetty.

Henkilöliikennettä varten aiottua automobiiliä sekä tavaraautomobiiliä, jonka kantovoima ei ole 500 kilogrammaa suurempi, ei saa kuljettaa suuremmalla nopeudella kuin päivänvalon aikana 20 kilometriä sekä pimeän aikana taikka sumun vallitessa 10 kilometriä tunnissa.

Niillä liikenneväylillä, missä voimassa olevain määräysten mukaan on kielletty hevosella ajamasta kovempaa kuin käyden, ei automobiiliä saa kuljettaa suuremmalla nopeudella kuin 8 kilometriä tunnissa.

Automobiiliä, jota käytetään tavaraliikenteessä ja joka on tarkoitettu kantamaan 500 kilogrammaa raskaamman, mutta 1,500 kilogrammaa kevyemmän kuorman, ei saa kuljettaa nopeammin kuin 15 kilometriä tunnissa, eikä kuormaautomobiiliä, jonka kantovoima on 1,500 kilogrammaa suurempi, nopeammin kuin 10 kilometriä tunnissa, ja pitää tuollaisiin automobiileihin nähden työajoneuvoista annettujen määräysten olla soveltuvilta kohdin noudatettavina.

Silloilla ja kadun- tai tienristeyksissä liikkuessä sekä vilkasliikenteisillä taikka semmoisilla paikoilla kulkiessa, missä ajotie ei ole näkyvissä ainakin 15 metrin pituudelta, pitää äänekkäitä varotusmerkkejä annettaman ja automobiiliä kuljettaman niin hiljalleen, että sen heti voi pysähdyttää.

Merkinanto ei vapauta kuljettajaa velvollisuudestaan nou-

dattaa tarpeellista varovaisuutta muiden ajajain sekä jalkamiesten suhteen.

Mitä tässä on säädetty kulkunopeudesta ei koske automobiiliä, jota käytetään sairausvaununa taikka poliisiviranomaisen virantoimituksessa taikka palolaitoksen tarkoituksia varten tulenvaaran uhatessa.

6 §.

Automobiiliä älköön jätettävä vaarinpidotta kadulle taikka tielle, ellei käyntiinpanolaite ole koneistosta irroitettu, niin että sivulliset eivät voi panna automobiiliä käyntiin.

7 §.

Poliisilaitoksen erityisellä luvalla ei automobiiliin saa kytkeä toista ajoneuvoa.

8 §.

Automobiilinkuljettajan, jolla ymmärretään jokaista, joka tilapäisestikin automobiiliä kuljettaa, pitää olla siihen toimeen poliisiviranomaisen hyväksymä, ja saatakoon kuljettajaksi hyväksyä ainoastaan se, joka on täyttänyt 18 vuotta, on tunnettu raittiiksi, kunnolliseksi ja luotettavaksi, jolla on tyydyttävä näkökyky, sekä on maistraatin hyväksymän asiantuntevan henkilön antamalla todistuksella näyttänyt olevansa täysin perehtynyt automobiilin rakenteeseen, hoitoon ja ohjaukseen.

9 §.

Poliisilaitoksessa on pidettävä sekä ilmoitettujen automobiilien luetteloa, johon merkitään jokaisen automobiilin numero, omistajan nimi, ammatti ja osoite ynnä aika, milloin kone on katsastettu, että myös kuljettajiksi hyväksytyjen henkilöiden luetteloa, jossa mainitaan heidän nimensä ja osoitteensa.

10 §.

Automobiilin katsastus on toimitettava vuosittain, ja on poliisiviranomainen oikeutettu, kun aihetta ilmaantuu, toimittamaan automobiilien katsastuksia sekä, kun katsastuksesta käy selville, ettei automobiili enää täytä ylempänä säädettyjä ehtoja, kieltämään sitä edelleen käyttämästä.

11 §.

Toimituksesta, joka näiden järjestyssääntöjen mukaan on

katsastusmiehen asiana, on hän oikeutettu saamaan korvauksen maistraatin vahvistaman taksan mukaan.

12 §.

Automobiilin omistajan ja kuljettajan pitää noudattaa niitä tarkempia määräyksiä ja ohjeita, joita poliisiviranomainen toimivaltansa piirissä katsoo tarpeelliseksi katuliikenteen vuoksi antaa.

13 §.

Muilta Suomen paikkakunnilta olevia automobiileja, jotka eivät ole täällä rekisteröityjä, saa täällä tilapäisesti käyttää seuraavia ehtoja noudattamalla:

että automobiilin on katsastanut ja hyväksynyt viranomaisen jollakin paikkakunnalla, missä on automobiililiikenteelle asianomaisesti vahvistetut järjestyssäännöt;

että sellainen viranomaisen on hyväksynyt kuljettajan; sekä

että automobiili on varustettu selvällä tuntomerkillä sekä 2 §:ssä mainituilla merkinantolaitteilla ja lyhdyillä.

Muista maista oleviin automobiileihin nähden on voimassa mitä kansainvälisestä automobiililiikenteestä 11 päivänä lokakuuta 1909 anetussa liittokirjassa on säädetty.

14 §.

Näiden järjestyssääntöjen rikkomisesta rangaistaan syyllinen, ellei rikoksesta ole yleisessä laissa taikka voimassa olevissa asetuksissa erityistä rangaistusta määrätty, enintään kahden sadan markan sakolla, ellei hairahduksesta katsota varoituksen voivan riittää.
